

ADVIES

inzake de adviesaanvraag van:

[naam aanvrager] (hierna: aanvrager),
gemachtigde: mevrouw drs. L.A.M. Renfurm, jurist te Reeuwijk,

tegen

de **korpschef van politie** (hierna: verweerder),
gemachtigde: de heer drs. P.J.J.M. van der Heijden, bedrijfsvoeringsspecialist bij de politie.

1. Feiten en procesverloop

- 1.1. Aanvrager is tussen 1995 en april 2017 werkzaam geweest bij verweerder in de functie van [naam functie].
- 1.2. Tijdens zijn loopbaan bij verweerder heeft aanvrager een posttraumatische stressstoornis (PTSS) ontwikkeld. Deze ziekte is op 21 oktober 2013 bij aanvrager gediagnostiseerd en bij besluit van 17 juli 2014 door verweerder erkend als beroepsziekte als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder y, van het Besluit algemene rechtspositie politie (Barp).
- 1.3. Bij besluit van 25 april 2019 heeft verweerder aan aanvrager in het kader van een minnelijk traject een schadevergoeding van € 95.000,00 toegekend, inclusief maximaal € 10.000,00 aan advocaatkosten, voor door aanvrager geleden restschade voortvloeiend uit de bij hem gediagnosticeerde en erkende beroepsziekte. Nadere afspraken hieromtrent zijn vastgelegd in een door partijen op 29 april 2019/ 9 mei 2019 gesloten vaststellingsovereenkomst met kenmerk [kenmerk vaststellingsovereenkomst].
- 1.4. Op 5 juli 2022 hebben aanvrager en verweerder een gesprek gevoerd over het herroepen van de gesloten vaststellingsovereenkomst.
- 1.5. Bij brief van 11 juli 2022, ontvangen op 13 juli 2022, heeft aanvrager zich tot de commissie gewend.
- 1.6. Op 29 augustus 2022 heeft verweerder een schriftelijke reactie ingediend.
- 1.7. Op 6 oktober 2022 heeft aanvrager een nadere reactie overgelegd.
- 1.8. Op 20 oktober 2022 heeft aanvrager een nadere reactie overgelegd.
- 1.9. De commissie heeft afgezien van het houden van een hoorzitting.

2. Standpunt van aanvrager

- 2.1. Aanvrager komt op tegen de op 29 april 2019/9 mei 2019 gesloten vaststellingsovereenkomst. Hij betoogt, kort samengevat en voor zover hier van belang, dat deze overeenkomst niet deugt. Het onderhandelingsproces dat aan de overeenkomst vooraf is gegaan is niet goed en zorgvuldig verlopen. Zo waren de toon en de door verweerder gestelde eisen voorafgaand aan en tijdens het gesprek op 19 april 2019 zeer dwingend. Hij moest op eigen kosten een schadestaat laten opstellen door een door

verweerder aangewezen rekenbureau, die overigens tijdens het gesprek terzijde werd geschoven, en hem werd te kennen gegeven dat als hij het aanbod van € 95.000,00 niet zou accepteren, verweerder hem “kapot” zou procederen bij de rechter. Verder zijn niet alle schadecomponenten uit het gehanteerde rekenmodel meegenomen in de schadeberekening en is niet de volledige schade vergoed. Er dient uitvoering te worden gegeven aan de Regeling volledige schadevergoeding bij beroepsincidenten politie (hierna: de Regeling), die op 1 juli 2019 in werking is getreden en terugwerkt tot 1 januari 2017. Tevens bevat de vaststellingsovereenkomst onregelmatigheden en is deze niet volgens het gebruikelijke format opgesteld. Verweerder heeft – als sterkere partij – misbruik gemaakt van de omstandigheden en de overeenkomst onder druk tot stand gebracht, wetende onder welke omstandigheden aanvrager en zijn gezin gebukt gingen. Door deze omstandigheden was aanvrager niet in staat om zijn belangen te behartigen en om te ageren tegen de onzorgvuldigheden. Hij werd tijdens het proces weliswaar bijgestaan door een letselschadeadvocaat, maar deze advocaat was gespecialiseerd in het privaatrecht en niet in het bestuursrecht, aldus aanvrager.

3. Standpunt van verweerder

- 3.1. Verweerder stelt zich op het standpunt dat met aanvrager een redelijke vaststellingsovereenkomst is gesloten, die recht doet aan de door aanvrager geleden restschade als gevolg van zijn werkzaamheden bij verweerder. Bij de berekening van de schade is rekening gehouden met de reeds eerder aan aanvrager toegekende rechtspositionele voorzieningen, zijn leeftijd en carrièreperspectief. Aanvrager heeft zich tijdens het onderhandelingsproces laten bijstaan door een advocaat.
- 3.2. De totstandkoming van de overeenkomst kan niet worden getoetst aan de Richtlijn aanpak dossiers restschade (hierna: de Richtlijn), omdat die richtlijn ten tijde van de onderhandelingen nog niet in beeld was en de overeenkomst niet onder die Richtlijn tot stand is gekomen. Dat vormt evenwel geen beletsel voor advisering door de commissie.
- 3.3. Om de vaststellingsovereenkomst te herroepen, dient aanvrager omstandigheden naar voren te brengen op grond waarvan nakoming van de overeenkomst in redelijkheid niet meer kan worden gevergd. Er moet sprake zijn van wilsgebreken of bijzondere omstandigheden. Dat is hier niet aan de orde, aldus verweerder.

4. Nadere reactie aanvrager

- 4.1. In zijn nadere reactie heeft aanvrager, voor zover hier van belang, aangevoerd dat ten tijde van het sluiten van de vaststellingsovereenkomst sprake was van een wilsgebrek, zodat de overeenkomst op grond van artikel 3:44, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW) en vaste jurisprudentie dient te worden herroepen. Het is immers verboden om een ander onder druk en door misbruik van omstandigheden een overeenkomst te laten tekenen. Dit is in strijd met de goede zeden en levert dwaling op. Verder betreft het geen vaststellingsovereenkomst in de zin van Boek 7, titel 15, van het BW, nu meerdere vormvereisten ontbreken, zodat de overeenkomst tevens nietig is. Aanvrager wijst erop dat verweerder hem, gelet op het verschil in machtspositie, had moeten informeren over de financiële gevolgen van het tekenen van de overeenkomst, de ontbrekende schadecomponenten en de in aantocht zijnde wet- en regelgeving, die in het voordeel van aanvrager was. Hij stelt dat hij, net als anderen, voor een volledige schadevergoeding in aanmerking komt.

5. Beoordeling

- 5.1. Bij Besluit van de minister van Justitie en Veiligheid van 24 september 2021, nr. 3563540, Staatscourant van 3 november 2021, nr. 44386, is de Commissie van Advies Restschade Afwikkeling Politie (hierna: de commissie) ingesteld en is als taakomschrijving gegeven: "(a) het toetsen van en adviseren over de afdoening door het bevoegd gezag van verzoeken van ambtenaren om schade vergoed te krijgen op grond van de Richtlijn aanpak dossiers rest-schade; (b) het toetsen van en adviseren over de afdoening door het bevoegd gezag van verzoeken van ambtenaren om schade op grond van de Tijdelijke beleidsregel afhandeling restschade politie na de inwerkingtreding daarvan; (c) (...)."
- 5.2. Verweerder heeft zich op het standpunt gesteld dat de vaststellingsovereenkomst niet onder de Richtlijn, en naar de commissie begrijpt ook niet onder de tijdelijke beleidsregel, tot stand gekomen is, maar dat dit geen beletsel vormt voor advisering door de commissie. De commissie zal, gezien de haar opgedragen taak, zich dienen uit te laten over de vraag of de eerder gesloten vaststellingsovereenkomst kan worden aangetast wegens een (gesteld) wilsgebrek. Als de commissie deze vraag ontkennend beantwoordt valt het geschil buiten de Richtlijn en heeft de commissie geen bevoegdheid om nader te adviseren over de afdoening van de schade volgens de Richtlijn. Hiervoor overweegt de commissie het volgende.
- 5.3. Aanvrager heeft zich tot de commissie gewend met het verzoek om de in april/mei 2019 gesloten vaststellingsovereenkomst te herroepen, naar de commissie begrijpt: te vernietigen. De commissie stelt vast dat met het tekenen van een vaststellingsovereenkomst in de zin van artikel 7:900 e.v. van het BW, waar hier evident sprake van is, een geschil in principe eindigt. Onder omstandigheden is het mogelijk om een vaststellingsovereenkomst te vernietigen (artikel 7:904 BW). Belangrijk is om dan te kunnen vaststellen of het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is om één van de partijen aan de vaststellingsovereenkomst te houden, gezien de inhoud daarvan of de wijze van totstandkoming. De commissie wijst erop dat dit een hoge drempel is. Voor wat betreft de wijze van totstandkoming dienen met name de gronden van artikel 6:228 BW c.q. artikel 3:52 BW in stelling te worden gebracht. Deze gronden betreffen bijvoorbeeld bedreiging, misbruik van omstandigheden, bedrog of dwaling. Degene die de overeenkomst op die gronden wenst aan te tasten, dient deze gronden te stellen en te onderbouwen. Daarbij komt het aan op een nauwkeurige inventarisatie van de omstandigheden die hebben geleid tot het aangaan van de overeenkomst. Bij de beoordeling van de vraag of zich een grond voordoet die reden geeft voor vernietiging is ruimte voor een bescherming van de niet-professionele partij, zeker als die niet wordt bijgestaan door een ter zake kundige gemachtigde.
- 5.4. In zijn aanvraag heeft aanvrager gesteld dat er sprake is van een wilsgebrek, meer specifiek misbruik van omstandigheden dan wel dwaling. Aanvrager heeft deze stelling echter niet voldoende onderbouwd. Hij schetst weliswaar een situatie waarin de onderhandelaar namens de politie zich resoluut en weinig toegeeflijk opstelde, maar dat is niet voldoende om aan te nemen dat sprake is van misbruik van omstandigheden of dwaling. Ook het gegeven dat geen aandacht besteed zou zijn aan een opgemaakte berekening van een rekenkundig bureau is niet voldoende. Kenmerk van een situatie waarin een vaststellingsovereenkomst wordt gesloten, is dat partijen (soms fundamenteel) met elkaar van mening verschillen. Daarvan lijkt hier wel sprake te zijn. Aanvrager werd echter op dat moment bijgestaan door een professioneel gemachtigde, die bekend was met de letselschadepraktijk. De specialisatie van de desbetreffende letselschadeadvocaat, of die nu bestuursrechtelijk dan wel civielrechtelijk van aard was, is daarbij niet relevant. Een professioneel gemachtigde wordt geacht de belangen van zijn cliënt naar behoren te kunnen behartigen. Deze bijstand is voor de commissie een belangrijke indicatie dat aanvrager zich destijds een afgewogen oordeel kon vormen over de aangeboden vaststellingsovereenkomst. Dat dit desondanks niet het geval zou zijn, is door aanvrager helemaal niet onderbouwd. Evenmin is van belang dat er meerdere versies van de concept-vaststellingsovereenkomst het licht hebben gezien. Dat is immers niet ongebruikelijk en duidt er juist op dat over die overeenkomst

is onderhandeld. Dat verweerder aanvrager bij het sluiten van de overeenkomst niet heeft geïnformeerd over de op handen zijnde Regeling, levert op zichzelf genomen evenmin een gerechtvaardigd beroep op dwaling op.

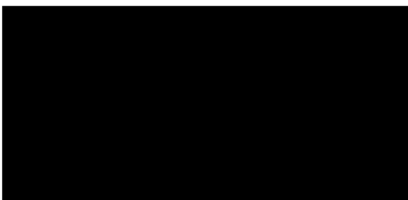
- 5.5. De commissie constateert verder dat aanvrager niet stelt dat de inhoud van de overeenkomst zodanig is, dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is hem aan het onderhandelingsresultaat te houden. De commissie komt dan aan een verdere beoordeling van dit aspect niet toe.
- 5.6. De conclusie is dan ook dat het verzoek van aanvrager om de vaststellingsovereenkomst te vernietigen (herroepen) daarom niet voor toewijzing in aanmerking komt.
- 5.7. Of de casus van aanvrager onder de Regeling had moeten worden afgedaan, is niet aan de commissie om te beoordelen. De commissie toetst de aan haar voorgelegde zaken aan de Richtlijn en niet aan genoemde Regeling. Ten tijde van het sluiten van de vaststellingsovereenkomst was de Richtlijn nog niet in beeld, zodat verweerder deze niet bij het sluiten van de vaststellingsovereenkomst behoefde te betrekken.
- 5.8. De bovenstaande overwegingen leiden tot het volgende advies.

6. Advies

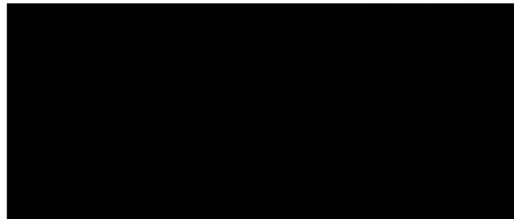
De commissie adviseert verweerder om de op 29 april/9 mei 2019 met aanvrager gesloten vaststellingsovereenkomst met kenmerk [kenmerk vaststellingsovereenkomst] in stand te laten.

Dit advies is gegeven door de Commissie van Advies Restschade Afwikkeling Politie, bestaande uit mr. J. Sap (voorzitter), mr. A.D. Heil en prof. dr. R.A.A.G.M. van Raak (leden), bijgestaan door mr. F.J.E.M. Faut (secretaris).

Den Haag, 16 november 2022

mr. J. Sap
voorzitter

mr. F.J.E.M. Faut
secretaris